

ŐSZI TENYÉSZVIZSGA VIZSLAFAJTÁK RÉSZÉRE (ÓTV)

I. Általános rendelkezések:

1. A vizsga célja: megállapítani a fiatal vizsla természetes, örökletes adottságait különös képen a vadászatra való rátermettségre, amelyek, mint jövőző tenyésztésnél nagy figyelmet érdemelnek. Fontos az idegrendszeri szilárdság ismételt vizsgálata is.
2. A vizsla vadászatban való bevezetése mezőn és vízen erre az időre már befejeződik. Így a kiképzés már gyakran fedi a természetes adottságokat. A bírónak ezért különösen nagy figyelmet kell szentelni az örökletes tulajdonságok kifejeződésére.
3. A vizsga rendezésének fő követelménye: szárnyas vadban és nyúlban gazdag terület és kellő nagyságú náddal benőtt vizes terület, melyben a vizsla úszni tud.
4. Amennyiben egy bírói kör az összes feladatot bírálja, legfeljebb 8 kutyát lehet beosztani a csoportba.

II. feladatok részletes ismertetése:

A. MEZEI MUNKA

1. Orrhasználat, orrjóság: (6)

A kutya orrjóságát a teljes mezei munka során kell értékelni. Az elbírálásnál értékelni kell: milyen távolságról észleli a kutya a vadat, hogyan használja ki a szelet, a keresés irányát, terepadottságokat, szél erősségét, a levegő nedvességtartalmát és hőmérsékletét, a vad fajtáját; a magabiztosságot a jelzésekben; valamint a kutya reagálását olyan vadnyomokra, ahonnan nem látta a vadat szökni, illetve menekülni

A nyúl kihagyása nem jelenti azt, hogy a kutya biztosan rossz az orra.

Azt a távolságot, ahonnan a kutya a vadat állja, itt nem kell figyelembe venni (inkább azt milyen távolságról jelzi.)

Jó orrhasználat abban jut kifejezésre, hogy a vizsla mindig a szélre fordul, fejtartását a jó szélirány felé igazítja, tempóját az orrjósághoz, az adott terepadottságokhoz szabja. Fejét keresés közben magasabban tartó vizslának mindig jobb az orra, mint a talajt állandóan szimatoló, csapáztató vizslának.

Az orr elbírálásához alapos megfigyelés, tudás, tapasztalat szükséges. A végső értékelés megállapításánál figyelembe kell venni az „elveszett vad keresése légszimattal” feladatnál tett, orrjóságra vonatkozó megjegyzést.

Hibák:

- A vad megközelítése kis távolságra jó széllel.
- A vad kihagyása, vagy ha beleszalad a vadba.
- Stabil állás vad nyomon, csapán, a vad fekvőhelyén, stb.
- Állandó földön szimatolás, csapáztatás, alacsony fejtartás.

2. Keresési mód (6)

A megfelelő gyors, egyenletes tempójú, tervszerű, céltudatos, kitartó keresés a követelmény, túlnyomórészt vágóban – de legalább ügetésben -, magas fejtartással, állandó orrhasználatot és vadászszenvedélyt tükrözően. A keresési stílus összetevője a harmonikus, fajtára jellemző mozgás és fejtartás is. A gyorsabb keresés előny mindaddig, amíg a tempóval összhangban van és a körülményekkel, és nem megy az eredményesség (a vad megtalálása) rovására. A keresésnek tükrözni kell a vadászszenvedélyt és a találni akarást. Lekeretetlen terület lehetőleg ne maradjon, a fordulókat a szélhez igazítsa. Megfelelő körülmények esetén a kb. 80-100 lépés szélesség elvárható a 4-es osztályzathoz. Minimális követelmény az 50-60 lépés keresési szélesség.

A keresés időtartama minden kutyának legalább 10 perc legyen, de a hiteles bírálat érdekében ezt a bírók meghosszabbíthatják néhány perccel.

Hibák: A fent ismertetettektől való eltérés hibának számít,

- Tervszerűtlen keresés,
- Csak homlokszéllel (előre) keresés,
- A vezetőhöz való túlzott kötődés vagy a kapcsolat hiánya,
- Lassú mozgás,
- Keresés orrhasználat és találni akarás nélkül.

3. Vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás (4)

Keresés közben az észlelt vadat a kutyának magabiztosan és egyértelműen jeleznie kell.

A jelzés után, a szituáció és a vad viselkedése függvényében a kutya vagy azonnal áll, vagy lassuló mozgással a vadra ráhúz, majd a vadat határozottan állja.

Állás után, ha a vad előtte fut, utána kell húznia úgy, hogy őt a gazdája követhesse. Utánhúzáskor a kutya mindig a vezetője előtt, lehetőleg önállóan dolgozzon, maradjon kontaktusban a vaddal.

A kutya vezetője nem előzheti meg a kutyát, nem keresheti a vadat, a kutya és a vad között nem mozoghat, kivéve, ha a bíró a meglapuló vad felkeltésére utasítást ad. Megengedett az utánhúzásra való diszkrét biztatás vagy a kutya csitítása.

Hibák:

- túl gyors utánhúzás
- a vad kinyomása parancs nélkül
- utánhúzás hiánya
- ha nem lesz meg a vad

4. A vadmegállás (5)

Keresés közben a kutyának a talált vadat annyi ideig nyugodtan, biztosan és fajtára jellemző módon állni, amíg a vad föl nem kel, vagy fel nem keltik.

Vadnyomot, fekhelyet a kutyának csak rövid állással szabad jeleznie. A bizonyíthatóan háromszori vad kihagyás (vad meg nem állás) 0-val osztályozandó.

Hibák:

- rövid vagy nem biztos állás
- a vad idő előtti felrebbentése
- üres állás
- ha parancsra áll
- vad megtagadása (nem állja meg, elfordul és továbbmegy a megtalált vadtól)

5. Viselkedés vadkelésre (3)

A kutya a gazdája által felkeltett, vagy menekülő szárnyas vagy szörmés vad kelésére viselkedjen nyugodtan, maradjon helyben. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat,

amelyik a vezető egy parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítható.

Hibák:

- a menekülő szárnyas után perdül vagy ugrik
- engedetlenség
- egészséges szárnyas vad megfogása
- ha a kutya szörmés vadat üldöz, de gazdája parancsára abbahagyja, legfeljebb 3-as osztályzatot kaphat
- ha a kutya élő szörmés vadat fog (nyúl, üregi nyúl), legfeljebb 2-es osztályzatot kaphat
- többszöri utánperdülés és vadüzés, valamint többszöri élővad megfogás esetén 0 az osztályzat.

6. Viselkedés lövésre (3)

Vizsgán a vadat nem lőjük meg. A lövés után a kutyának nyugodtan kell viselkednie, helyben kell maradnia. A feladat akkor ért véget, amikor a bíró utasítására a vezető pórázra veszi kutyáját. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat, amelyik a vezető parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítja. Lövésfélfő vagy lövésérzékeny kutya a vizsgából kizárandó.

7. Engedelmesség mezőn, vezethetőség (3)

Ezt a feladatot a teljes mezei keresés során kell bírálni. A kutya kéz és/vagy hangjelre reagáljon és hajtsa végre vezetője parancsát.

A vezethetőség a vezető és vizsla közötti együttműködés feltétele. Ezt beszámítjuk az engedelmesség osztályzatába.

A vezethetőség fejezi ki a vizsla irányíthatóságát, az állandó kapcsolattartását a vezetővel, valamint az állandó készenlét a vezető parancsainak teljesítésére. Az engedelmesség a jó kiképzés kifejezője, előfeltétele a vadászati használhatóságnak. Az osztályzat megállapításánál figyelembe kell venni az 5. 6. feladatnál nyújtott teljesítményt is.

8. Lőtt vad megkeresése légszimattal (4)

Idő: 15 perc

A légszimattal keresés lényege, hogy a kutya bárhol megtalált, kihült vadat felvegye, és vezetőjéhez vigye.

Ezt a gyakorlatot növényzettel borított területen végezhetjük el, egy kihült szárnyas vad kihelyezésével.

A vezető kutyáját 50 méterről, a bírók által kijelölt helyről keresésre küldi. A vizsla önállóan, lehetőleg irányítás nélkül végezze munkáját. (Ha a kutya lényegesen elhagyja a képzeletben kijelölt keresési területet, a vezető visszairányíthatja oda – ez nem jelent hátrányt az értékelésnél)

4-es osztályzatot akkor kap a kutya, ha a körülmények között elvárható gyorsasággal teljesíti a feladatot. Hiába, ha túl sokat kell irányítani, buzdítani. Amennyi a vad megtalálásakor azt nem veszi fel, véglegesen 0 osztályzatot kap.

A bíró a munka során figyelje meg a kutya orrjóságát, orrhasználatát is, és tegyen erre vonatkozó megjegyzést a bírálati lap megfelelő rovatába.

9. Lőtt vad elhozás (3)

A korrekt elhozás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható.

10. Szárnyas vonszalék kidolgozása (4)

Idő: 5 perc

A szárnyas vonszalékot 150 méter hosszan, két töréssel húzzuk.

Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

11. Szárnyasvad elhozás (3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

12. Nyúlvonszalék kidolgozása (4)

Idő: 5 perc

A nyúlvonszalékot 300 méter hosszan, két töréssel húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

13. Szőrmés vad elhozás

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

B. VÍZI MUNKA

14. Kajtatás nádban lőtt vad megkeresésével (5)

Idő: 10 perc

15. Kajtatás élő kacsá után (6)

Idő: 20 perc

16. Lőtt kacsá elhozása mély vízből (3)

Idő: 5 perc

A bíró a vadkacsát kb. 15-20 méterre a mély vízbe dobja. A kutya a kacsá bedobását láthatja. Amikor a kutya a vízben úszik a kacsá felé, a kacsá mellé kell lőni. A kutyának a kacsát hoznia kell, és szabályosan átadni (parancs adható).

17. Irányíthatóság, engedelmesség a vízben (5)

A bíró utasításainak megfelelően a vezető küldje kutyáját előre, parancsra változtasson irányt és tudja tovább előre küldeni.

A kutyának a parancsot készségesen és gyorsan kell végrehajtani.

III. Értékelés:

Díjba sorolás:

I. = 241 - 280

II. = 181 - 240

III. = 141 - 180 pont

A értékelése az alábbi minősítő táblázat szerint történik:

	Feladat	értékszám	osztályzat	I.	II.	III.
				díjhoz szükséges pontszám		
Mezei munka						
1.	Orrhasználat, orrjóság	6		3	3	2
2.	Keresési mód	6		3	3	2
3.	Vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás	4		3	2	1
4.	Vadmegállás	5		3	2	2
5.	Viselkedés vadkelésre	3		3	2	1
6.	Viselkedés lövésre	3		3	2	1
7.	Engedelmesség mezőn	3		3	2	1
8.	Lőtt vad megkeresése légszimattal (feltétlen elhozás)	4		3	2	1
9.	Lőtt vad elhozása	3		3	2	1
10.	Szárnyas vonszalék kidolgozása	4		3	2	1
11.	Szárnyas vad elhozása	3		3	2	1
12.	Erdei nyúl vonszalék	4		3	2	1
13.	Lőtt nyúl elhozás	3		3	2	1
Mezei munka összesen:		200		-	-	-
Vízi munka:						
14.	Kajtatás nádban	5		3	2	1
15.	Kajtatás élő kacsá után	6		3	2	1
16.	Lőtt vad megkeresése mélyvízben	3		3	2	1
17.	Irányíthatóság, engedelmesség vízben	5		3	2	1
Vízi munka összesen:		80		-	-	-
Mindösszesen:		280				